

Gran Sasso

Věřím, že pokud je to možné, měl by každý pedagog poznat věci, o kterých učí, na vlastní oči. V nedaleké Itálii je největší podzemní laboratoř na světě. V hloubce 1500 metrů pod horským masivem Gran Sasso jsou tři obří haly o délce přibližně sto metrů a výšce až třicet metrů, které zde byly vybudovány při stavbě dálničního tunelu mezi L'Aquillou a Teramem. Pro představu: jde o silnici na úrovni Říma, která spojuje západní a východní část Itálie. Laboratoř o celkové výměře 17 300 metrů čtverečních byla otevřena v roce 1987. Patří pod italský *Národní ústav jaderné fyziky* a oficiální název je *Národní laboratoř Gran Sasso*, italsky „*Laboratori Nazionali del Gran Sasso*“. V laboratoři jsou dvě desítky experimentů určených především pro detekci neutrin nejrůznějšího původu a také pro hledání částic temné hmoty.

Hodně jsme si spolu s kamarády přáli poznat tento fyzikální skvost na vlastní oči. Na webových stránkách laboratoře bylo psáno, že návštěvy jsou v odůvodněných případech možné a že případní zájemci mají napsat email adresovaný vedoucí oddělení vnějších vztahů, která o případné návštěvě rozhodne. Sepsal jsem tedy srdceryvný email, v němž jsem vylíčil, že jsme skupina pedagogů a studentů z České republiky, kteří by rádi jejich laboratoř navštívili, neboť by to nepochybně pomohlo při výuce a studentům umožnilo poznat špičkové vědecké pracoviště, které by se po absolvování studií mohlo stát jejich vytouženým cílem. Doufal jsem, že dopis je napsán natolik procítěně, že vedoucí příslušného oddělení PR zamáčkne slzu a naši návštěvu povolí a zorganizuje.

Když se 14 dní nic nedělo, dovolil jsem si napsat ještě jednou, že o návštěvu opravdu stojíme a že doufám, že dopis nezapadl do spamového koše a že se všichni těšíme na kladnou odpověď. Tentokrát to bylo rychlé. Odpověď přišla hned druhý den. Bylo v ní suché konstatování, že jakékoli návštěvy jsou v současnosti vyloučené, neboť v laboratoři probíhají experimenty. Odpověď mě poněkud vyvedla z rovnováhy – pokud by v laboratoři neprobíhaly experimenty, nešlo by o laboratoř, ale o skanzen či muzeum a my bychom tam nejspíše nechtěli jet na návštěvu. Z tónu dopisu jsem ale pochopil, že jakýkoli odpor je marný a že rozhodně nejsme vítanými hosty. Přemýšlel jsem, co dál. Nevzdal jsem se, a když nás vyhazují dveřmi, zkusme tam vlézt oknem. Oné dámě jsem se rozhodl už neodepisovat, šanci na úspěch jsem vyhodnotil jako minimální. Zjevně šlo o úřednici, která není zvyklá diskutovat a už vůbec ne přijímat logické argumenty. Vyhledal jsem si jméno aktuálního ředitele celé laboratoře a napsal mu osobní dopis končící žádostí, zda by nebylo možné jeho laboratoř navštívit. O předchozím jednání s PR oddělením jsem se takticky nezmínil. Očekával jsem, že takový člověk bude velmi zaneprázdňený, a buď neodpoví vůbec, nebo po několika týdnech, ale proč to nezkusit. Jaké bylo mé překvapení, když odpověď přišla za deset minut. Pan ředitel v dopise psal, že velmi podporuje návštěvy studentů a pedagogů z různých univerzit, že jsou vždy vítanými hosty a že uskutečnění naší návštěvy není žádný problém. V závěru byla věta, že dopis posílá v kopii vedoucí PR a že jí dává za úkol naši návštěvu zorganizovat.

Pocit vítězství nad byrokratkou z PR byl skvělý, jen mě mrzelo, že nevidím, jak se bude na dopis svého šéfa tvářit. Za pár dní od ní přišel strohý dopis s kontaktem na místního pracovníka, který dostal za úkol nás podzemím provést. Ten človíček měl vzezření přerostlého jeskynního skřítky a do prostředí hlubokého podzemí svou vizáží zapadal jako razítko na dopisní obálku. Návštěvu laboratoře jsme si opravdu užili a byl to neuvěřitelně skvělý zážitek.